

ଶନିବାର, ୨୮ ସେପ୍ଟେମ୍ବର, ୨୦୨୪

ପିଣ୍ଡାଳୀ

ଧନ୍ତ୍ରୀ

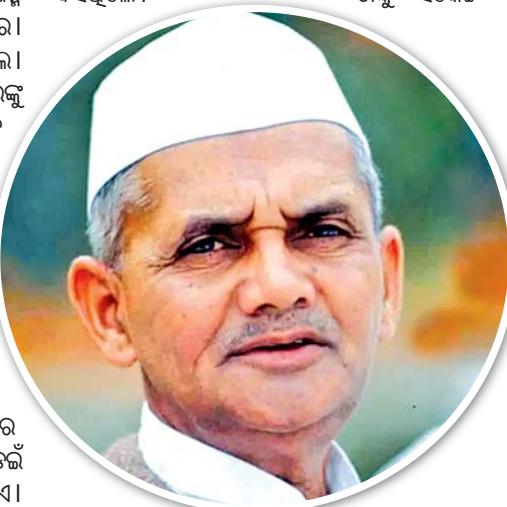

ଶାନ୍ତିଦୂତ ଲାଭବାସାରୁ

୧୦୪ ଅକ୍ଟୋବର ୨ ତାରିଖ ଦିନ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦେଶର
ମୁଗ୍ଲଳସରାଜୁରେ ପିତା ସାରଦା ପ୍ରସାଦ ଶ୍ରୀମହାପୁର ଓ
ମାତା ରାମମୁଖାଳୀ ଦେବାଙ୍କ ବୋଲିରେ ଶିଷ୍ଟପ୍ରତିଷ୍ଠାନ କରି
ହେଲା । ପିତା, ମାତା ମୁଖ୍ୟର ନାଁ ରଖିଲେ ଲାଲବାହପୁର ।
ସେଇ ଗାଁରେ ସାରଦା ପ୍ରସାଦ ଶିକ୍ଷକତା କରୁଥିଲେ ।
ତାଙ୍କ ମୁହଁତି ଝିଖ ଓ ଗୋଟିଏ ମୁୟ । ଲାଲବାହପୁରଙ୍କୁ
ପାଇଁ ଦେବତାର୍ଥ ବ୍ୟାସ ବେଳେ ପିତାଙ୍କର ଅକ୍ଳାନ

ଲାକ୍ଷମାସାବୁର ବଡ଼ହୋଇ ଶୈଖରେ ଭାରତ ବର୍ଷ ପରି
ବୃଦ୍ଧତର ଗଣତନ୍ତ୍ର ଦେଶର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆସନରେ
ବସିଥାଏଲେ ।

ପୁରସ୍କାର

ଭାରତ ରହୁ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି।

ପିଲାବେଳୁ ସେ ଭାରି ସାହସୀ ଓ ସାଜିମାନୀ ଥିଲେ ।
ଯେତେ ଅଭାବରେ ପଡ଼ିଲେ ମଧ୍ୟ କାହା ପାଖରେ ହାତ
ପଢାଉ ନ ଥିଲେ । ଥରେ ମୋଳା ଦେଖିବାକୁ ଗଞ୍ଜାନଦୀର
ଆରପାରିବୁ ଯାଇଥିଲେ । ବୁଲି ବୁଲି ଫେରିବା ବେଳକୁ
ସଞ୍ଚ ହୋଇଗଲାଣି । ସାଙ୍ଗମାନେ ତରବର ହୋଇ

ହାତୁରଙ୍କ ପାଖରେ
ଥୁଲା । ରାତି ସେବାରୁ
ଗାରିରେ ପହଞ୍ଚିଗଲେ ।
ଶିଷ୍ୟ । ଅସହଯୋଗ
ନକ ଥର ସେ ଦେଶ

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

ଅପରେଶନ ପରେ ପେସେଣ୍ଟ କହିଲା—
ଡାକ୍ତରବାବୁ ମୁଁ ଏବେ ଗୋଗମୁକ୍ତ ତ ?
ସାମାଜିକ ଉଦ୍ଦର ଆସିଲା— ପୁଅ, ଡାକ୍ତରବାବୁ ତ
ମର୍ଯ୍ୟେ ରହିଗଲେ, ମୁଁ ତ ଚିତ୍ରଗୁପ୍ତ ।

୧ ୯୪୭ରେ ଆଲାହାବାଦରୁ ଲୋକବିଭାବୁ ନିର୍ବାଚିତ
ହୋଇ ନେହେରୁଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳରେ ସେ ରେଳ ପରିବହନ
ମନ୍ତ୍ରୀ ପଦ ପାଇଲେ । ନେହେରୁଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁପରେ ୧ ୯୪୪
ଜୁନ୍ ୫ ତାରିଖରେ ଦେଶର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇଥିଲେ ।
ଶାସ୍ତ୍ରବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମତରେ ମୁଣ୍ଡଖାଲ ଦୁଷ୍ଟରେ ମାରି ଯିବ ପ୍ରତି
ମଣିଷଙ୍କୁ ଆହାର ଗଣ୍ଠିଏ ଯୋଗାଇ ପାରୁଛନ୍ତି, ସେହି
ଖରିଜିଆ ଗରିବ କୃଷ୍ଣକ ମହାନ୍ । ତେଣୁଥେ ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ
'ବିମ ମରାନ ବସ କିମ୍ବାର' ଦିଇ ଆଜାଦ ଦିନଥିଲେ ।

କାନ୍ତି ପାତ୍ରାନ୍ତି କାନ୍ତି ପାତ୍ରାନ୍ତି କାନ୍ତି ପାତ୍ରାନ୍ତି କାନ୍ତି ପାତ୍ରାନ୍ତି

ଏହାରେ ପ୍ରଥମ ଯାକୁନ୍ତାମ ସ୍ଵାଧୀନ ଦୟାକାଳୀ
କରି ଆମ ଦେଶକୁ ଆଜୁମଣ କଲା। ଏହି ଯୁଦ୍ଧରେ
ଭାରତ ବିଜ୍ୟ ଲାଭ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ, ଏତେ ଧନ
ଜୀବନ କ୍ଷତି ପାଇଁ ଲାଲବାହାଦୁର ଘୋର ଦୁଃଖିତ
ହୋଇଥିଲେ । କାରଣ ସେ ଥିଲେ ଶାନ୍ତି ପଥକୁ ।
ଭାରତ ପାଞ୍ଚଶିଳ୍ପ ଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ଘାଗଳ ଉତ୍ତମ
ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା ପାଇଁ ତାସକେ ତୁଳିତରେ
ସ୍ବାକ୍ଷର କରିଥିଲେ । ୧୯୬୭ ଜୁଲୟାରୀ ୧୯ ତାରିଖ
ରାତି ୧୮ ବେଳେ ଏହି ଶାନ୍ତିଦୂତ ସମସ୍ତଙ୍କୁଠାରୁ
ବିଦ୍ୟୁତ ନେଇ ଆରପାରିଛୁ ଚାଲିଗଲେ । ଲାଲବାହାଦୁର
ଶାସ୍ତ୍ର ଅନୁଦିନ ଦେଶର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ମଧ୍ୟ
ସବୁବେଳେ ଦେଶପାଇଁ ଅନେକ ସ୍ଵପ୍ନ ଦେଖିଥିଲେ ।
ସେହି ଶାନ୍ତିତ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଶ୍ରୀ ଆଶିଷ ଏ ଦେଶର
ପତି କୋଣ ଅନୁଜ୍ଞାନରେ ହେଲିପାରିବା ।

- କୁରିତା ମିଶା

ନୀଳାଦ୍ଵି ବିହାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର
ପୋ: ୯୫୩୭୦୩୩୩୪୦

ମାତ୍ରାମତ୍

ସାପ ଶିତି ଖେଳ

▶ ଆଇନା ସ୍ଥମ୍ଭରେ ପ୍ରକାଶିତ ଶ୍ରେଣ୍ୟାଂଶୀ ଏବଂ ଅନ୍ତିତାଙ୍କ ଫଂଚୋ ସୁଦ୍ଧର ହୋଇଥିଲା ।

-ମୋନାଲିସା ରାଉଡ଼, କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା

-ହାମେ ମାତ୍ର ବୟାଗଳି

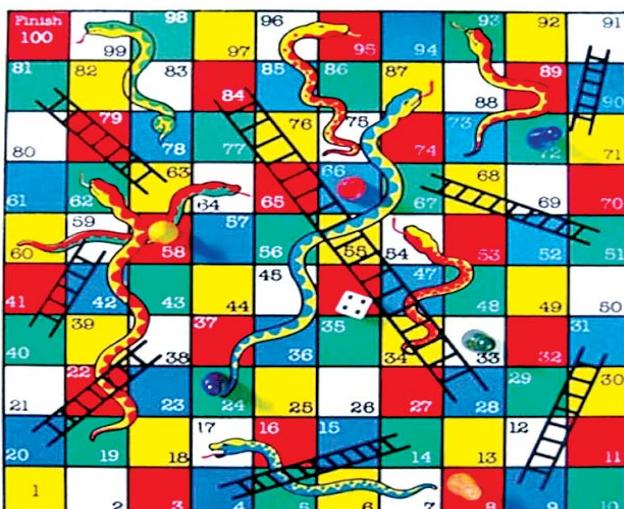
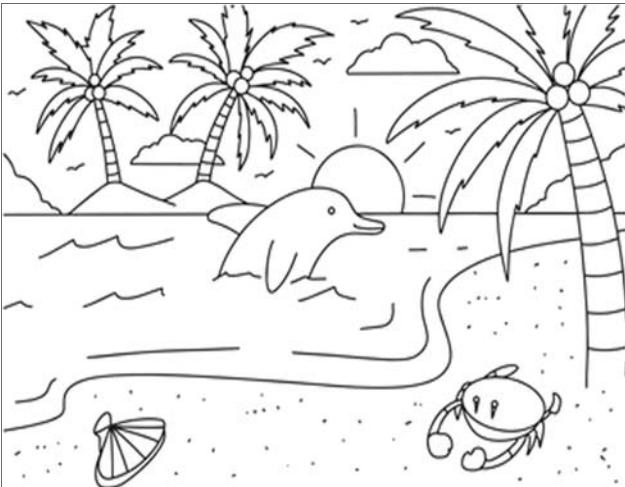
► ପଡ଼ିଭା ସୁମ୍ଭରେ କନ୍ତି ନତ୍ୟଶିଳ୍ପୀ ରାଜଭିକା ସମ୍ପର୍କରେ ଜାଣିବାକୁ ମିଳିଲା ।

ମହେଶ୍ୱର ସ୍ବାଙ୍କୁ, ରାଉରକେଳା

ପ୍ରଗୁଡ଼ିକ ବେଶ୍ ସୁନ୍ଦର ହେଉଛି ।

—ମାନ୍ଦିନୀ ମହାନ୍ତି , ବିଶାଘାପାଟଣା

ରଙ୍ଗ ଦିଆ

ଆଜନା ସ୍ମୃତି ଲାଗି ମାରୁ ଏଣ
ବର୍ଷ ବୟସର ପିଲା ନିଜର ଣଟି
ଚାଟୋ(ହାଇ ରିଜଲ୍ୟୁଶନ ଥିବା) ସହ
ପୂରା ନାମ, ବୟସ, ଠିକଣା ଏବଂ
ତୁମ ଦୂଳୀ ସ୍ମୃତି ପାଇଁ ଚିତ୍ର, ରଙ୍ଗ ଦିଅ
ସ୍ମୃତିରେ ଦିଆଯାଉଥିବା ଚିତ୍ରରେ ରଙ୍ଗ
କରି ନିଜ ଫଟୋ ସହ ଶ୍ରେଣୀ, ସ୍କୁଲ,
ଠିକଣା ଲେଖି ପଠାନ୍ତି ଏଥୁସହ
ଗପ, କବିତା, ବିଜ୍ଞାନ କଥା, ଶିଶୁ
ପ୍ରତିଭା, ମତାମତ ନିମ୍ନରେ ପ୍ରଦତ୍ତ
ଛାନ୍ତରେ ପଠାଇପାରିବେ।

ଆମ ଠିକଣା
dharitrifeature@gmail.com

ବେଳେବେଳେ
ପିଲାମାନେ ଅମାନିଆ
ହୋଇଥାଆନ୍ତି କେବଳ
ଘରେ ମୁହଁସେ, ବାହାରେ
ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର
ଏଭଳି ଅଭ୍ୟାସ
ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଥାଏ
ଏହି ସମୟରେ ପିଲାଟିର
ମାତାପିତା ତାକୁ ଆକଟ
କରିବା ସ୍ବାଭାବିକ
ହେଲେ ସେତେବେଳେ
ନିମ୍ନୋକ୍ତ କେତୋଟି
କଥା ପ୍ରତି ନଜର ଦେବା
ଆବଶ୍ୟକ..

ଏମାନେ କ'ଣ କରନ୍ତି

ସବୁବେଳେ ଥିଲି କରେନା
ସବୁବେଳେ ମା'ବାପଙ୍କ ପାଖରେ ଅଳିକରେନା।
କାରଣ ମୋର ଯାହା ଦରକାର, ମାର୍ଜିତ ଭାବରେ
ମା' ନ ହେଲେ ବାବାଙ୍କୁ
କହିଥାଏ। କାରଣ ମୋର
ବ୍ୟବହାର ସେମାନଙ୍କୁ
ଯେପରି ବ୍ୟଥତ ନ
କରେ, ସେଥିପ୍ରତି ସ ବୁ ବେ ଲେ
ଦୃଷ୍ଟିଦ୍ୱାରା ଅବଶ୍ୟ
ବେ ଲେ ବେ ଲେ
ମା'ବାପା ମୋତେ
ଆକଟ କରନ୍ତି। ସେହି
ସମୟକୁ ମୁଁ ଭଲ ଭାବରେ ଡର୍ଜମା କରି
ନିଜ ଭୁଲକୁ ସଂଶୋଧନ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
କରେ। ମୁଁ ବାହାରେ କଦାପି ଜିଦ କରେନା।
କାରଣ ଏହାହାରା ଅନ୍ୟମାନେ ମୋତେ
ଖରାପ ଭାବିବେ। ତେଣୁ ସବୁବେଳେ ନିଜର
ଆଗାର ବ୍ୟବହାର ପ୍ରତି ସର୍କର ରହିଥାଏ।

-ଶିବାଜୀ ମହାପାତ୍ର, କ୍ଲୀସ୍-୭,
ମଦ୍ଦର୍ଶ ପର୍କିନ୍ ଦ୍ୱାଳ, ପୁରୀ

ଆକଟ ପଛରେ ଥୁବା କଥାକୁ ବୁଝିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରେ

ଜାବନରେ ଭୁଲ ହେବା ସ୍ବାଭାବିକ। ମୋର ମଧ୍ୟ
ଅନେକ ସମୟରେ ଭୁଲ ହୋଇଛି। ସେଥିପାଇଁ
ମୋ ମା'ବାପା ମୋ ଉପରେ
ବିରକ୍ତ ହୋଇଛନ୍ତି।

କିନ୍ତୁ ସବୁବେଳେ
ସେମାନେ ମୋତେ
ଆକଟ କରନ୍ତି
ନାହିଁ। ଅନେକ
ସ ମ ଯ ବେ ର
ସେମାନେ ମୋତେ

ଥଣ୍ଡା ମନରେ ବୁଝନ୍ତି।
ସେମାନେ ମୋତେ ଯାହା ଉପଦେଶ ଦିଅନ୍ତି,
ତାହାକୁ ମୁଁଭଲ ଭାବରେ ଡର୍ଜମା କରେ।

-ସୂରଜ ଦେଖୁରୀ, କ୍ଲୀସ୍-୮, ଗୋପବନ୍ଧୁ ଉତ୍ତ
ପ୍ରାଥମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ, ତେଜାମାଳ

ପିଲାମା ଆକଟ...

ଅନ୍ୟମାନେ ଉପଦେଶ ଦେଉଥିଲେ...

ବେଳେବେଳେ ପିଲାଟିର ଜିଦ କିମ୍ବା ରୁଷ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁ ବାହାର ଲୋକମାନେ ତାକୁ ଖରାପ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଦେଖିପାରନ୍ତି। ହୁଏତ ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କ ପିଲାମା
ଶାସନ କରି ନ ପାରନ୍ତି, ହେଲେ ଏ ନେଇ କିଛି
ମତାମତ ଦେଇପାରନ୍ତି। ଯଦି କେହି ପିଲାଟିକୁ
କିପରି ଅନୁଶୀଳିତ କରାଯିବ ସେ ବିଶ୍ୟରେ କିଛି
ଉପଦେଶ ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ତାହାକୁ ଏହାଇଦେବା
ଠିକ୍ ନୁହଁ। ହୁଏତ ସେମାନଙ୍କ କଥାର ଗୁରୁତ୍ବ
ରହିପାରେ। କେବଳ ମା'ବାପା ନୁହୁନ୍ତି, ଏଥରୁ
ପିଲାଟିର ମଧ୍ୟ କିଛି ଶିଖିବାର ଅଛି। ବାହାରେ
କାହାକୁ କିପରି ବ୍ୟବହାର କରିବ, କାହା ସହ କିପରି
କଥା ହେଲେ ସେମାନେ ପ୍ରଶାସା କରିବେ—ଏ
ବିଶ୍ୟରେ ପିଲାମାନେ ଭଲ ଭାବରେ ଅବଗତ
ହେବା ଦରକାର। ବାହାରେ ଯଦି ସେମାନେ

କିନ୍ତୁ ନିଜର କଥାକୁ ବୁଝନ୍ତି କରିବା ଦରକାର। ଠିକ୍ ସମୟରେ
ନିଜକୁ ସୁଧାରି ନ ନେଲେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏହା ଏକ
ବଡ଼ ସମସ୍ୟା ହୋଇ ସାମାରେ ଠିଆ ହୋଇଥାଏ।

ମାନସିକତା

ପିଲାମାନେ ଜିଦଖୋର ହୋଇଥାଏ ପ୍ରଥମେ ସେମାନଙ୍କର
ମାନସିକତା କିପରି ଅଛି ଅନୁଖାନ କରିବା ଦରକାର। ଏଭଳି
ଜିଦ ଧରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ରୁଷ ବ୍ୟବହାର ଯୋଗୁ ବାହାର ଲୋକମାନେ ତାହାକୁ ଜାଣିପାରିଲେ
ଏପରି ସମସ୍ୟାର ସହଜରେ ସମାଧାନ କରିଛେବ।
ତେଣୁ ପିଲାଟିର ମାନସିକତାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ମା'ବାପା
ଡର୍ଜମା କରିବା ନିଷ୍ଠାତି ଦରକାର। ଏଭଳି ନ କରି ପିଲାଟିକୁ
ସବୁବେଳେ ଆକଟ କଲେ ହୁଏତ ତାହାର ଜିଦ ଭବିଷ୍ୟତରେ
ବଢ଼ିଯାଇପାରେ।

ପ୍ରଥମେ ବୁଝାନ୍ତି

ପିଲାମାନେ ଯଦି ଅମାନିଆ ହେଉଛନ୍ତି କିମ୍ବା କିନ୍ତୁ ନାହିଁ। ପ୍ରଥମେ ତାକୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର
କଥାରେ ବୁଝାନ୍ତି କରିବା ପାଇଁ ଜିଦ ଧରିବା
କେତେ ଯୁକ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ତାହା ତାକୁ ଭଲ ଭାବରେ ବୁଝାନ୍ତି। ଅନ୍ୟ
କୌଣସି କଥାର ଆଳ ଦେଖାଇ ତାହାର ମନଙ୍କୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ
କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା ନ ହେଲେ ପରବର୍ତ୍ତନ ସମୟରେ
ପିଲାଟି ପ୍ରାୟ ସବୁ କଥା ପୂରଣ କରିବାକୁ ଜିଦ ଧରିବିବା

ଶ୍ଵାମ-କାଳ-ପାତ୍ର ଦେଖାନ୍ତି

ପିଲାମାନେ ଯଦି ଅମାନିଆ ହେଉଛନ୍ତି କିମ୍ବା କିନ୍ତୁ ନାହିଁ, ଏଭଳି କରିବାର ଅଛି, ତେବେ ନିଜ
କଥା ପାଇଁ ଜିଦ ଧରିବା ପାଇଁ କାଳ-ପାତ୍ର ଦେଖାନ୍ତି। କାରଣ ବାହାରେ ପିଲାଟିକୁ ସବୁବେଳେ
ଆକଟ କଲେ ତାହା ମା'ବାପଙ୍କ ସମାନରେ ଆଞ୍ଚ ଆସିବାର
ଆଶଙ୍କା ରହିଛି। କାରଣ ସେହି ସମୟରେ ପିଲାଟି ହୁଏତ
ଆକଟ କରୁଥିବା ମା'ବାପଙ୍କ ମୁଁରେ ଜବାବ ଦେଇପାରେ।
ଏହାହାରା ପିଲାଟିର ଶ୍ଵାମଙ୍କର ବ୍ୟବହାର କରିବାକୁ ନାହିଁ। ଏହାହାରା ପିଲାମାନେ ପ୍ରାୟ ଉଠାଇବେ ନାହିଁ।

ଓମ ସାଇ
ରବିନାରାୟଣ କର
କ୍ଲ୍ୟୁ-୮, ରେଜିଷ୍ଟ୍ରେସନ୍ ସ୍କୁଲ,
କୋଣାର୍କ, ପୁରୀ

୧

ସୁମିତ୍ରା ମଳିକ
କ୍ଲ୍ୟୁ-୪, ଆରତୀ ଦେବୀ
ମୂଳବଧର ବିହ୍ୟାଳୟ,
ମାର୍ଶାଲା, କେନ୍ଦ୍ରାପଥ

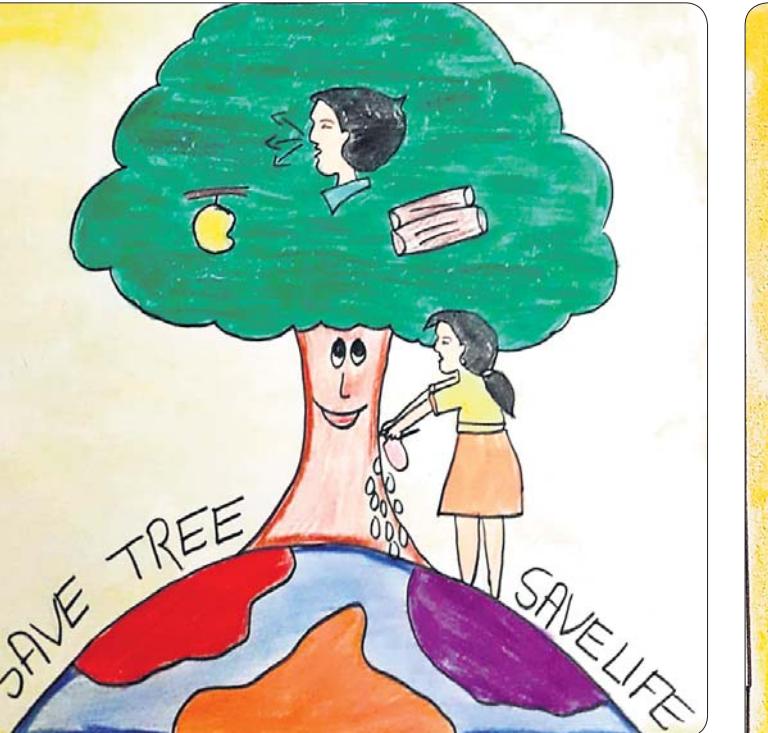
୨

୩

୪

୫

ତନ୍ତ୍ରି ଦାଶ
କ୍ଲ୍ୟୁ-୪, ମଦସ୍ତ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍କୁଲ,
ଭୁବନେଶ୍ୱର

୬

ଅନନ୍ଦା ମିଶ୍ର
କ୍ଲ୍ୟୁ-୪, କେନ୍ଦ୍ର
ସାକ୍ରମେଣ
ହାଇସ୍କୁଲ, ପୁରୀ

୭

୮

୯

୧୦

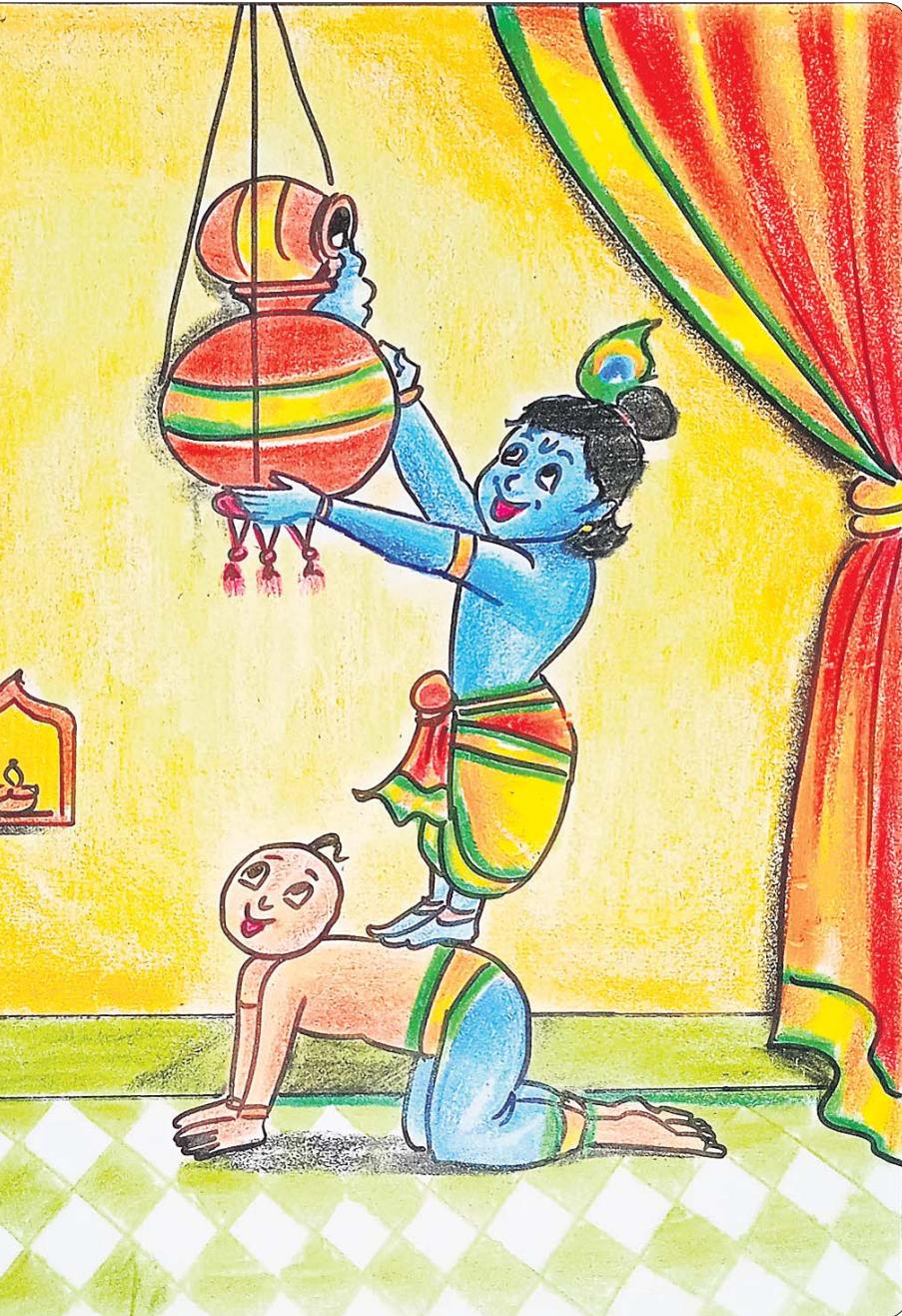
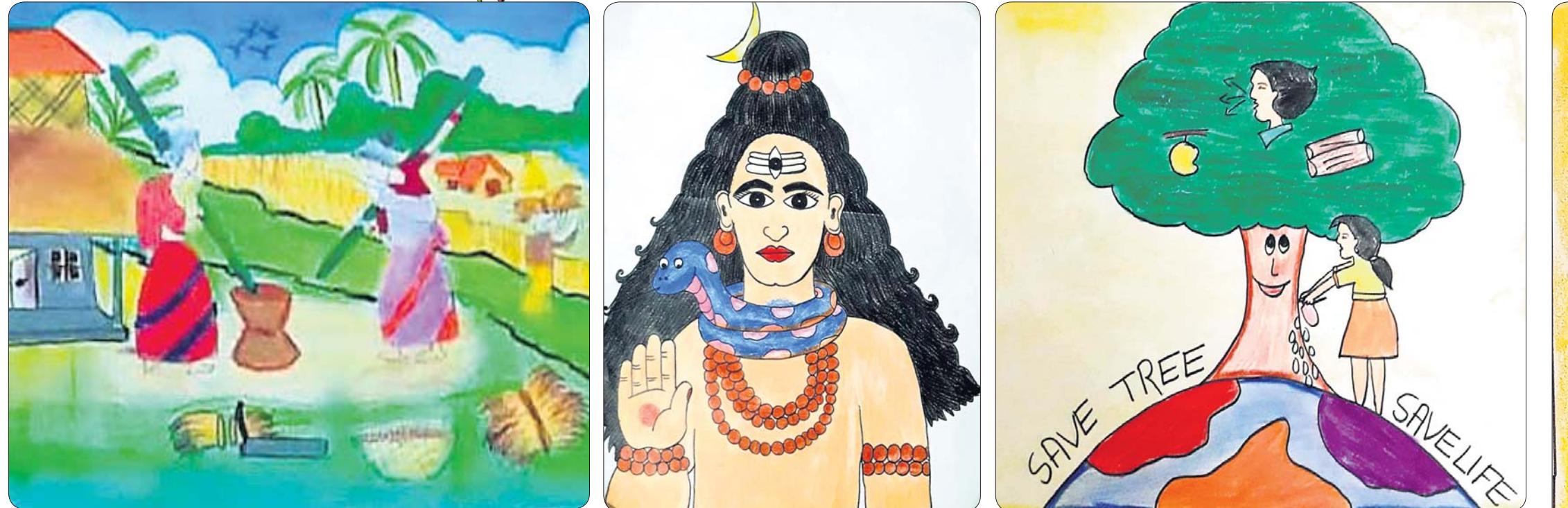
ଘନିଶ କୁମାର ବେହେରା
କ୍ଲ୍ୟୁ-୧, ଶତପଥ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍କୁଲ,
ଗଞ୍ଜାମ

୧୧

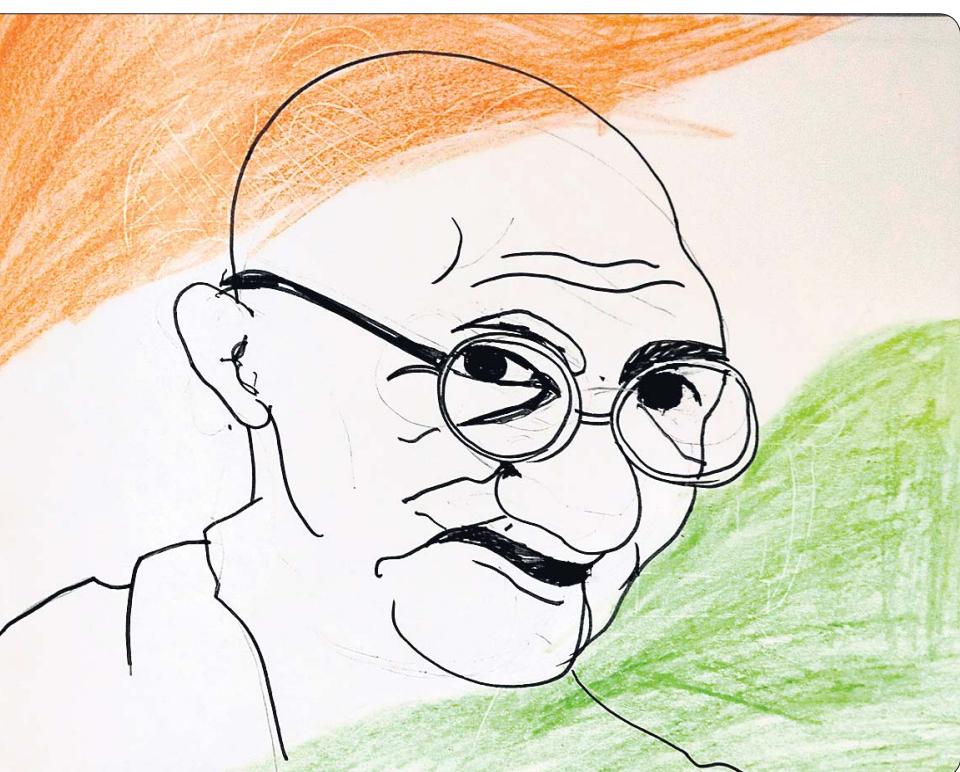

ଦେବରଙ୍ଜନ ସାହୁ
କ୍ଲ୍ୟୁ-୪, ମଦସ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍କୁଲ,
ଖୁଣ୍ଡରି, ଭୁବନେଶ୍ୱର

୧୨

୧୩

୧୪

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੁਲੂਟੁਕੇਤ੍ਰ

ਆਕੁਣਿਤੇ ਪ੍ਰਸ਼-ਅਧੁ

ਹਾਥ ਪਾਪੁਲਿਕੂ ਤਲੇ ਭਰਾ ਦੇਇ ਸਾਧਾਰਣਤੋਂ
ਪ੍ਰਸ਼-ਅਧੁ ਕਰਾਯਾਏ। ਕਿਉਂ ਆਕੁਣਿਤੇ
ਸਾਹਾਯਾਤੇ ਪ੍ਰਸ਼-ਅਧੁ ਕਰਿਵਾ ਯੋਕੋਣਿਆ ਬਾਕੀ
ਪਾਇ ਕਥੁਕਰ। ਹੇਲੇ ਅਮਿਤੀ ਏਕ ਕਥੁਕਰ ਜਾਮਨੂ
ਵੇਖ ਸਹਜਕ ਕਰਿਪਾਚੁਕੇ ਪੱਖਾਵ ਬਾਚਲਾਰ ਕੁਝੇ।

ਅਮਿਤੇਵਾਰ ਦਿਨ। ਪ੍ਰਸ਼ਿ ੧੧ ਬਰਸਾਈ ਏਹੀ ਸੁਨਕਜਣਕ
ਆਕੁਣਿਤੇ ਵਰਗੀਖ ਥਰ ਪ੍ਰਸ਼-ਅਧੁ ਕਰਿ ਰੇਕੰਡ
ਕਰਿਛੇਤੀ। ਏਤਲਿ ਕਰਿਵਾ ਸਮਾਂਵਰੇ ਵੇਂ ਤਾਙ ਪਿਠੇਰੇ
੮ ਕੇਂਡ ਓਜਨਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਥ ਰਖਿਆਂਛੇ। ੧ ਮਿਨਿਟਾਵੇਂ
ਵੇਂ ਵਰਗੀਖ ਟਾਂ ਥਰ ਪ੍ਰਸ਼-ਅਧੁ ਕਰਿਪਾਚੁਕੇ।
ਏਤੇ ਕਮਲ ਸਮਾਂਵਰੇ ਏਤੇ ਥਰ ਪ੍ਰਸ਼-ਅਧੁ ਕਰਿ
ਵੇਂ ਸਮਾਂਪੁੱਛੁ ਆਖੂਰੀ ਕਰਿ ਦੇਇਛੇ। ਤੇਵੇਂ ਏਹਾ
ਪੂਰ੍ਬੂ ਵੇਂ ਏਪਰਿ ਟਾਂ ਥਰ ਪ੍ਰਸ਼-ਅਧੁ ਕਰਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ
ਰੇਕੰਡਰੇ ਲ੍ਹਾਨ ਪਾਇਆਂਛੇ। ਏਵੇਂ ਨਿੱਜ ਰੇਕੰਡ
ਭਾਜਿਕਾਨੂ ਸਕਨ ਹੋਇਆਂਛੇ। ਏਤਲਿ ਏਕ ਸ਼ੇਤ੍ਰੇਰੇ
ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਰੇਕੰਡਕਰਿਵਾਰੇ ਵੇਂ ਹੇਉਛੇਤੀ ਪ੍ਰਥਮ ਬਾਕੀ।

ਧਵਲ ਰਤ੍ਤੇ

ਧਲਾ ਮੇਵ ਖਾਲੀ ਆਕਾਸ਼ੇ ਭਾਸ਼ਲ
ਧਵਲ ਕੋਇਨਾ ਤੇਤੇ ਚਿਤਦਿਗੇ
ਧੋਬਲਾ ਕਾਨ ਆਕਾਸ਼ੇ।
ਧਲਾ ਕਲ ਫੁੱਲ ਜਲਾਗੀ ਭਰਾ
ਧੋਬ ਕਾਸ਼ਤਣਾ ਕੁਲੇ,
ਧਵਲ ਚਗਰ ਕੇਤੇਕੀ ਫੁੱਲਰ
ਧੋਬ ਕਲੇ ਧੋਬ ਝੁਲੇ।
ਧਲਾ ਹੱਥ ਦਲ ਨਿਰਿਮਲ ਜਲੇ
ਧਾਰੇ ਧਾਰੇ ਸਤਰਤੀ,
ਧਲਾ ਤਾਰਾ ਮੂੰਹ ਆਕਾਸ਼ੇ ਪ੍ਰਾਂਤੀ
ਧਵਲਿਆ ਆਕੁਣਿਤੇ।
ਧਵਲ ਰਤ੍ਤੇ ਏ ਸ਼ਰਤ ਹੇਮਨਤ
ਧੋਣੇ ਦੇਖੇ ਚੇਣੇ ਵੇਤੇ,
ਅਖੇਤ ਸੁਸ਼ਮਾ ਮਣਿਤ ਹੇਲ ਕ
ਸ਼ਰਤ ਸਾਰੇ ਏ ਮਨੁੱਖੀ।
— ਗੀਤ ਪ੍ਰਸਾਦ ਭਾਇਤ
ਕਲੁਦਾ, ਗਾਬੂਦੇਵਪੂਰ, ਭਤੁਕ
ਮੋ: ੯੧੪੯੯੯੯੧੧੪

ਕਚਿਤਾ

ਗਿਰਤ ਸ਼ੋਭਾ

ਮਰਤੇ ਸ਼ਰਤ ਮੇਲਿਛਿ ਆਖੂ
ਜ਼ਿੰਦੂਲ ਦੇਹੇ ਹਲਦਾ ਮਾਸ਼।
ਵਾਡੀ ਬੁੱਲ ਦਿਗੇ ਕਨਕਨਿਆ
ਲਾਉਤੇ ਮਾਡੀ ਛਨਛਨਿਆ।
ਖੂਅੰਕ ਕੁਣੂਲੀ ਚਾਲ ਮਥਾਨੇ
ਕਖਾਰੂ ਪਤਤੇ ਖੋਲੇ ਮਗਨੇ।
ਪਾਣੀ ਛਲ ਪਾਟ ਪੋਖਰਾ
ਕਾਸ਼ਤਣਾ ਦਿਗੇ ਭਾਰੀ ਸੁਦਰਾ।
ਨਿਸ਼ਲ ਆਕਾਸ਼ੇ ਧਲਾ ਬਹਦ
ਵਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਛੀ ਕੂਦ ਕਾਮਦ।
ਤੋਲਿਆਂ ਤਾਕੂ ਭਾਇ ਦਿਅਤਾ
ਲਿਆ ਬੇਸ਼ੀ ਧਾਰੇ ਧਾਰੇ ਝੁਲਾਤਾ।
— ਬਿਕਲਸ਼ੀ ਪਾਣਿਗ੍ਰਾਹੀ
ਜਧਪੂਰ, ਕੋਰਾਪੂਰ
ਮੋ: ੯੧੪੯੯੯੯੧੧੪੦

ਮੁਕਤਿਰ ਗਗਾ
ਏ ਦੇਗੇ

ਬਾਘੂ ਹੋਇਆਂਛੇ ਬਖੁਤ
ਦੇਖੇ ਪਰਾਧਾਨ ਭਾਰਤ ਚਿੜ੍ਹ
ਬਿਦੇਸ਼ੀ ਗੁੜ੍ਹਾਂ ਛਿਨ ਕਰਿਕੁ
ਨੇਲਾਂਛੇ ਵਿਏ ਬਕ੍ਰ ਗਪਥ।
ਮੁਕਤਿਕੂ ਕਰਿਲੇ ਚਪ
ਬਥ੍ਥੇ ਅਹੁੰਸਾਕੂ ਕਰਿਲੇ ਜਪ
ਦੇਖੇਗੂ ਸ਼ਾਖਾਨਾਂ ਕਰਿਵਾ ਪਾਲ੍ਹ
ਲੇ ਪਾਲਚਿਆ ਅਮੋਘ ਅੱਥ੍ਰ।
ਸ਼ਦਾ ਆਮੇ ਕਹਿਕਾ ਸਤ੍ਥੇ
ਵੇਖਾਂ ਕਰਿਵਾ ਜਾਵਨੇ ਤ੍ਰਤ
ਵੇਖਾਂ ਹੈਂ ਕੇਵਲ ਜਾਵਨੂ ਪਰਾ
ਕਹਿਆਏ ਸਥਾਨੂ ਬਿਕਸ਼ਿਤ।
ਆਮ ਪ੍ਰਿਯ ਏ ਆਧੀ ਭੂੜ੍ਹ
ਮਹਾਨ ਹੋਇਛੇ ਤਾਕਰ ਪਾਲ੍ਹ
ਦੇਖਾ ਤਾਕੂ ਆਮੇ ਸ਼੍ਰੇ਷਼ਟ ਸ਼੍ਰੁਦਾਞਕਿ
ਤਾਕ ਆਵਿਰੇ ਹੋਵਾ ਦਾਕਿਤ।
— ਰਾਜਕਿਸ਼ੋਰ ਸ਼ਾਲ
ਨੂਥ੍ਥਾਪਤਾ, ਨੂਥ੍ਥਾਬਾਗ, ਕਰਕ
ਮੋ.: ੯੪੩੭੪੪੭੦੪੯

ਥ੍ਰੈਲੇ ਜਣੇ ਛਿਗ੍ਗਰ

ਆਵਹੇ ਗਾਨਿਝੀ ਭਾਰਤ ਭੂਲੁੰਕੇ
ਆਵਥਰੇ ਜਨਨਿਆਂ
ਸ਼ੁਦਾ ਹੁਦਾਯੇ ਸ਼ੇਹ ਸ਼ਾਕੀ ਮੌਤ੍ਰਾ
ਪ੍ਰੇਮ ਪ੍ਰਾਂਤ ਭਿਦਿਆ।
ਹਰਿਕਿਆ ਲੋਕ ਥੁਲ ਏ ਦੇਖਿਵੇ
ਹਾਤੇ ਬਾਢਿਖੇਤੇ ਧਰੀ
ਅਖੀਂਸਾ ਮਨੁੰਕੂ ਜਾਨੇਰੇ ਪ੍ਰੁਕਿਲ
ਦੇਖਾ ਬਾਰਾ ਘਰਿਘੁਰੀ।
ਕਾਚਿ ਪਿਛਿਆਕੂ ਜੂਟੀ ਖਾਇਕਾਕੂ
ਜਨਤਾਕੂ ਕਹਿਥੂਲ
ਕਹਿਗੁਲ ਕਰ ਆਮਰਿ ਦੇਖਿਵੁ
ਝੁਗੇਕੁ ਤਦੀਦੇਲਾ।

ਜਾਤਿ ਧਰਮਰ ਭੇਦ ਨ ਰਖਿਲ
ਜਨਤਾ ਏਕਾਂਠੀ ਕਰਿ
ਸਾਧਾਨ ਕਹਿਲ ਦੇਖਾਂ ਕੁ ਆਮਰ
ਭੂਮਕੂ ਹੇਉਛੁ ਝੂਰੀ।
ਮਹਾਨਾ ਜਾਮਨੂ ਕਰਿਲ ਬਹਨ
ਥੁਲ ਹੇ ਜਣੇ ਛਿਗ੍ਗਰ
ਆਕਿਵੇ ਖੋਜਿਕੇ ਭੂਮਕੂ ਹੇ ਬਾਧੁ
ਜਨਤਾ ਬਾਰਾ ਬਿਖੁਰ।

— ਨਿਕਨੀ ਦਾਵਾ
ਭਿਕਾਰਿਪਾਲ, ਗਰਸ਼ਕੂਲ, ਨਿਧਾਗਤੁ
ਮੋ: ੯੧੩੦੯੯੯੯੦੪੯

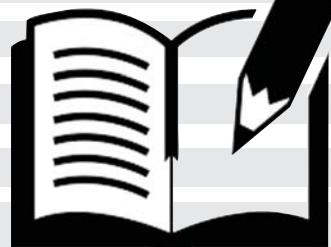
ਏਥਰਰ

- ਜਾਵਿਤਪੁਤ੍ਰਿਕਾ ਬਾ ਜਿਤਾਈ ਪਰਵ ਮੁਖਾਤਿਹ ਕੇਉਂ ਰਾਖਾਂਦੇ
ਪਾਲਨ ਕਰਾਯਾਏ ?
- ਦਿਨਿਸ ਆਪ੍ਰਿਕਾਰ ਰਿਬੋਨਿਆ ਬਿਚਾਰ ਪ੍ਰਕਿਵਾਰੇ ਕੇਉਂ ਬਿਵੁ
ਪ੍ਰਥਿਤ ਨੇਤਾ ਅਭਿਮੁਕ੍ਤ ਥੂਲੇ ?
- ਧੂਰੋਪਰ ਆਲਬਾਨੀਆ ਸਹਰ ਭੁਕਾ ਸਾਮ੍ਰਾਜਿਕ ਕਵਲਰੂ
ਕੇਵੇ ਸ਼ਾਖਾਨ ਹੋਇਆਂਛੇ ?
- ਪ੍ਰਿਣਿੰ ਮੇਣਿਨ ਕਿਥ ਭਿਭਾਵਨ ਕਰਿਥੂਲੇ ?
- ਭਾਰਤਕੂ ਪ੍ਰਥਮੇ ਕੇਉਂ ਧੂਰੋਪਾਈ ਆਵਿਥੂਲੇ ?

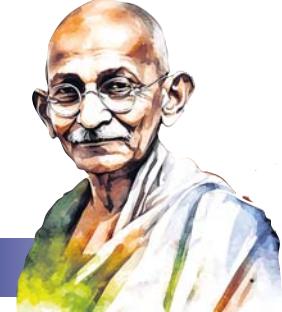
ਗਤਥਰਰ

- ਪਣੀਮਬਣਾਂ
- ਲਾਂਡੋ
- ਗੁਜਰਾਟ
- ਤੇਲਜਾਨਾ
- ਆਕਿਪ੍ਰਦੇਗੇ

ਕਹਿਲ ਦੇਖ੍ਹ

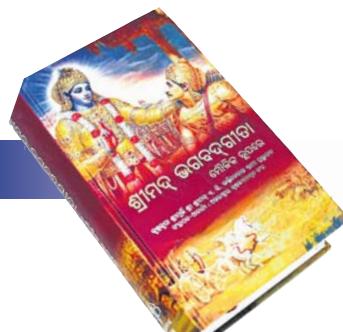
ਤਾਙ ਪੁਅ ਆਮੇ ਨੂੜ੍ਹ
ਪਿਤਾ ਆਮ ਵਿਏ
ਦੇਖਾਬਾਸੀ ਪਿਤਾ ਕਹੂ
ਭਾਰਤੀਆ ਯਿਏ
ਅਕ੍ਕੋਬਰ ਨੂੜ੍ਹਰੇ
ਜਨ੍ਹਿਥੂਲੇ ਵਿਏ
ਜਨ੍ਹਿਥੀਨ ਪਾਲੇ ਦੇਖਾ
ਵਿਏ ਕੂੜ੍ਹ ਕਿਏ ?

ਦੂਲ ਅਕ਼ਰਰੇ ਪ੍ਰਾਨੁਕਟਿਏ
ਕ੃਷ ਅੰਗੁੰਨਕ ਭਿਵਾਚਥਾਏ
ਗਾਨਿਝੀਰ ਪ੍ਰਿਯ ਬਹਿਟੀ ਵਿਏ
ਪਾਖੇ ਰਖ੍ਹ ਤਾਕੂ ਨਿਲਤੀ ਪਤਕਿ
ਕਹਿਲ ਬਹਿਰ ਨਾਥਾਂਤੀ ਕਿਏ ?

ਉਤਿਰ - ਗਿਤਾ

ਗਾਨਿਝੀਰ ਥੂਲਾ ਏਮਿਤੀ ਮਨ੍ਦੁ
ਕਾਮ ਕਲਾ ਨਾਹੀਂ ਲੰਗੇਜੀ ਅੱਥ੍ਰ
ਦੇਖ੍ਹਕੀ ਲੰਗੇਜੀ ਹੇਲੇ ਵੇਂ ਬਿਧੁ
ਵੇਂ ਮਨ੍ਦੁ ਆਗਰੇ ਹਾਰਿਯਾਇ ਵਿਏ
ਦੇਖਾ ਛਾਤਿਗਲੇ ਸ਼ੇਖੇ ਸਮਾਂਘੁ
ਏਹੀ ਮਨ੍ਦੁਚਿਕੂ ਗਾਇ ਗਾਇ ਦੇਖਾ
ਹੋਇਲਾ ਸ਼ੇਖਾਰੇ ਸ਼ਾਖਾਨ ਦੇਖਾ
ਕਹਿਲ ਦੇਖ੍ਹ ਏ ਮਨ੍ਦੁਚਿਕੀ ਕਿਏ ?

ਉਤਿਰ - ਅਖੀਂਸਾ ਮਨ੍ਦੁ

— ਦਾਨਬਨ੍ਹ ਪਾਇ
ਗੋਰਢਾਪਾਲ, ਭੇਕਾਨਾਲ
ਮੋ: ੯੧੩੦੮੮੦੯੪੧੯

ସହରରେ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ ଏଣ୍ଟିପି

ସହର ଭିତରକୁ ପ୍ରବେଶ ପାଇଁ କ'ଣ ଏହି ପି ଦେବାକୁ ପଡ଼େ ? ଏଭଳି ଜଥା ଶୁଣିଲେ ଯେକେହି ଆଶ୍ଵର୍ଯ୍ୟ ହେବା ସାଭାଦିକ । ବିଶେଷଭାବରେ ବିଦେଶକୁ ଗଲେ ତା'ପୂର୍ବରୁ ଭିଷା, ପାସପୋର୍ଟ ଆଦି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ପଡ଼େ । କିନ୍ତୁ ଏଭଳି ଏକ ସହର ଅଛି, ତା' ଭିତରେ ବୁଲିବାକୁ ହେଲେ ଆପଣଙ୍କୁ ଦେଇୟ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ନ ହେଲେ ଆପଣ ସେହି ଲ୍ଲାନ୍‌ଗୁଡ଼ିକର ମଜା ନେଇପାରିବେ ନାହିଁ । ହୁଁ, ଏଭଳି ସହର ହେଉଛି ଜଳାଇର ରାଜଧାନୀ ରୋମ । ଏହା ଏକ ଏକାନ୍ତିର୍ଯ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଦ୍ୱାରା ସୌଦର୍ଯ୍ୟମୟ ସହର ଭାବରେ ବିଶିଖିଯାଇ । କିନ୍ତୁ ଏହା ଭିତରେ ଥିବା କାରିରାଜିଷ୍ଠିକୁ ଦେଖାବାକୁ ଚାହିଁଲେ ଆପଣ ସହରରେ ପ୍ରବେଶକରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏହି ପି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ହେଲେ ଏହି ଟଙ୍କା ସରକାରଙ୍କ ପାଣିକୁ ଯାଇ ନ ଥାଏ । ଏହାକୁ ସେହି ଏକିହ୍ୟାପ୍ଲାନର ଉନ୍ନତି ଏବଂ ରକ୍ଷଣାବେକ୍ଷଣ ପାଇଁ ଖର୍ଚ୍ଚ କରାଯାଏ ।

ଗମନାଗମନର ଅନ୍ୟତମ ମାଧ୍ୟମ ହେଉଛି ଉଡ଼ାଜାହାଙ୍କ । ଏଥୁରେ ଦୂର ସ୍ଥାନକୁ ପ୍ରେନ୍, ବସ୍ତୁ ତୁଳନାରେ କମ ସମୟରେ ଯାତାଯାତ କରିଛୋଇଥାଏ । ଅବଶ୍ୟ ଏଥୁରେ ଯାତ୍ରାକଲେ ଟିକେଟ ଦାମ ତେର ଅଧିକ । ତେବେ ଉଡ଼ାଜାହାଙ୍କ କେତେ ଉଚ୍ଚତାରେ ଉଠିଥାଏ ? ଏହାକୁ ପ୍ରଶ୍ନ ଅନେକଙ୍କ ମନରେ ଉଳିମାରେ । ଏହା ବିମାନବନ୍ଦରରୁ ଉଡ଼ିବା ଆରମ୍ଭ କରିବା ପରେ ଧୀରେ ଧୀରେ ବେଶ ଉଚ୍ଚକୁ ଚାଲିଯାଇଥାଏ । ତେବେ ବିମାନର ଗତି କେହିଁଠିକ୍ କେତେ

ରହିବେ ଏବଂ କେଉଁ ବାଟରେ ଗଲେ ତାଙ୍କ
ସୁରୁଖୁରୁରେ ଯାଇପାରିବ, ତାହା ପୂର୍ବରୁ
ନିର୍ଦ୍ଦରିତ ହୋଇଥାଏ । ଯାତ୍ରୀବାହୀ ବା
ପାସେଞ୍ଚର ଉଡ଼ାଙ୍ଗାହାଙ୍କ ପାଖାପାଖୁ
୩୦,୦୦୦-୩୪,୦୦୦ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚତାରେ
ଉଠିଥାଏ । ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ବୋଲଙ୍କ ବିମାନ
ଏବଂ ଏଯାବରସର ବିଭିନ୍ନ ମତେଲେ
୪୧,୦୦୦-୪୩,୦୦୦ ଫୁଟ ଉଚ୍ଚତାରେ
ଉଢ଼େ । ଏହାବ୍ୟତୀତ ପ୍ରାଇଭେଟ
ଜେଟ୍ ସର୍ବାଧିକ ୪୧,୦୦୦ ଫୁଟର
ଉଠିଥାଏ । ତେବେ ଏତେ ଉଚ୍ଚତାରେ
ଉଡ଼ାଙ୍ଗାହାଙ୍କ ଉଡ଼ିବା ପଛରେ କିନ୍ତୁ କାରଣ
ମଧ୍ୟ ରହିଛି । କାରଣ ଏଗୁଡ଼ିକ ଯେତେ
ଉପରକୁ ଯିବ, ସେହି ଶ୍ଵାନରେ ବାୟୁ
ପ୍ରତି ସେହିକି ପତଳ ରହିବ । ଫଳରେ
ଉଡ଼ାଙ୍ଗାହାଙ୍କୁଟିକ ସହକରେ ଉଡ଼ିପାରିବ
ଏବଂ ଏକମ ମଧ୍ୟ ବେଳେ ଖର୍ବ ହେବ ।

କେତେ
ଉଦ୍‌ବ୍ୟାପରେ
ଉଡ଼େ
ଉଡ଼ାଜନାହାଜି

ନୀଳ ଆକାଶରେ ଦଳ ଦଳ ପକ୍ଷୀ ଉଡ଼ିଯାଉଥିଲେ
ତାହା ଦେଖୁବାକୁ ବେଶ ସୁନ୍ଦର ଲାଗେ । ତା' ସହ
ଅନେକଙ୍କ ରାବ ମଧୁର । କିନ୍ତୁ ଏହାକି
କେତେକ ପକ୍ଷୀ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ
ଶିକାରରେ ଧୂରକର । ତାଷ୍ଠ ପଞ୍ଚାରେ
ସେମାନେ ଶିକାରକୁ
ଚାହୁରତାର
ସ ହ

ଓଡ଼ିଆର ଶିକ୍ଷାଚାରୀ ପଣୀ

ଯେଉଁଠି ନଦୀ ପାଣି ଛୁଟିବାକୁ ଉଚ୍ଚ ଲାଗେ...

ଆମ ଦେଶରେ ନିମ୍ନକୁ ଅନ୍ୟତମେ ପଢ଼ିବୁ ଖାନ ଭାବରେ ଅଭିହତ
କରାଯାଇଥାଏ । ବେଳେବେଳେ ପୁଣ୍ୟ କାମ ପାଇଁ ନିମ୍ନ ଜଳର
ଆବଶ୍ୟକତା ପଡ଼ିଥାଏ । କେବଳ ସେତିକି ନୁହେଁ, ଅନେକ ନିମ୍ନକୁ
ପୂର୍ବାର୍ଜନୀ ମଧ୍ୟ କରାଯାଏ । ସୁତୋରୁ ପୁଣ୍ୟ ନିମ୍ନ ଭାବରେ ଗାଁକୁ
ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ହେଲେ ଭାରିତେରେ ଏଭଳି ଏକ ନିମ୍ନ ରହିଛି,
ଯାହାର ପାଶିକୁ ଛୁଟୁଣ୍ଟାବୁ କୋକମାନେ ଭୟ କରିଛି । ହେଲେ
କାହାକୁ ଜାଣିଛି ? ବିଶ୍ୱାସ ଅଛି ଯେ, ଯଦି ଏହି ନିମ୍ନର ପାଶିକୁ ଛୁଟୁଣ୍ଟାବୁ
ତେବେ ଛୁଟୁଣ୍ଟାବୁ ସ୍ବ୍ୟାକ୍ଷ୍ମୀ ନିଶ୍ଚାତି ଅଥୁର୍ବାଧାର ସମ୍ମାନ ହେବେ କିମ୍ବା
ସେ କରୁଥିବା କାମଟି ବିଚିତ୍ରିବ । ତେଣୁ ହବୁ ପୂର୍ବିକ ପ୍ରଚଳିତ ଏହି
ବିଶ୍ୱାସ ଏବେ ବି ଅନ୍ତ୍ରୁଟ ରହିଛି । ଉଚ୍ଚ ନିମ୍ନରେ ନାମ 'କମିଶାଶ' ।
ଏହି ନିମ୍ନ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶର ବାହାର ବିହାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାଚୀନତି ।
ଏହାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ଅଂଶ ଉତ୍ତରପ୍ରଦେଶରେ ରହିଛି । ଏଭଳି ବିଶ୍ୱାସକୁ
ମେଲେ ଯାମ୍ପା ଲୋଜମାନେ ଏହି ନିମ୍ନର ମାଣିକ୍ ଛାନ୍ ମଧ୍ୟାନ୍ତରେ

ଦିତିଶ୍ରୀ ସ୍ଵାଳ୍
୪ ବର୍ଷ, ଭୁବନେଶ୍ୱର

ଆ ର ନା

ବୁହାନି ପଣ୍ଡା
୫ ବର୍ଷ, ନବରଙ୍ଗପୁର